

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta.

Tausta

Ympäristöministeriö on yhdessä muiden ministeriöiden kanssa valmistellut luonnoksen keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmaksi. Ilmastolain (609/2015) mukaan valtioneuvosto hyväksyy keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan kerran vaalikaudessa.

Lain mukaan suunnitelmaan sisältyy toimenpideohjelma, jossa esitetään, millä toimilla ihmisen toiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasujen päästöjä vähennetään ja ilmastomuutosta hillitään taakanjakosektorilla, sekä päästökehitysarviot kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä ja politiikkatoimien vaikutuksista siihen. Suunnitelman kattamalle taakanjakosektorille kuuluvat liikenteen, maatalouden, rakennusten erillislämmityksen, työkoneiden, jätehuollon ja F-kaasujen päästöt sekä päästökaupan ulkopuolisen teollisuuden ja muun energiankäytön päästöt.

Suunnitelmaa on valmisteltu rinnakkain ilmasto- ja energiastrategian kanssa. Suunnitelmassa tarkastellaan myös poikkileikkaavia teemoja, kuten alueellisen ilmastotyön ja kulutuksen merkitystä. Suunnitelman laatimisen perustana on ilmasto- ja energiastrategian kanssa yhteiset, VTT:n vetämässä HIISI-hankkeessa tuotetut skenaariot.

Tavoitteet

Järjestyksessään toisen ilmastosuunnitelman lähtökohtia ovat EU:n komission ehdottama vuoden 2030 kiristynyt päästövähennysvelvoite ja Sanna Marinin hallitusohjelmassa määritellyt ilmastolinjaukset. Komission ehdotuksen mukaan Suomen kasvihuonekaasujen päästövähennystavoite taakanjakosektorille vuodelle 2030 on 50 prosenttia verrattuna vuoden 2005 tasoon. Hallitusohjelmassa tavoitteeksi on asetettu, että Suomi on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä.

Perusskenaarion nykyiset toimet eivät riitä tavoitteiden saavuttamiseen. Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmassa arvioidaan millä toimilla ero saadaan kurottua umpeen, ja miten päästöt vähenevät taakanjakosektorin osalta niin, että

hiilineutraaliustavoite on mahdollista saavuttaa.

Ympäristöministeriö raportoi suunnitelman toteutumisesta vuosittain eduskunnalle ilmastovuosikertomuksessa, joka on kaikille julkinen raportti.

Vastausohjeet vastaanottajille

Antaakseen lausunnon vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Lausunto pyydetään toimittamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/16951/2020.

VAHVA-ministeriötä pyydetään ensisijaisesti antamaan lausunto lausuntopalvelu.fi:n kautta. Tämän lisäksi lausunto (vastaus) viedään VAHVAAan sille asialle, johon lausunto liittyy.

Aikataulu

Lausuntoaika on 8.12.2021-14.1.2022

Valmistelijat

Erityisasiantuntija Johannes Lounasheimo, ympäristöministeriö,
johannes.lounasheimo@gov.fi, p. 0295 250 112

Ympäristöneuvos Magnus Cederlöf, ympäristöministeriö, magnus.cederlof@gov.fi, p. 0295 250 060.

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM049:00/2020> - Hankeikkuna

<https://ym.fi/keskipitkan-aikavalin-ilmastopolitiikan-suunnitelma> - Ympäristöministeriö

Liitteet:

[Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma_LUONNOS_final.pdf](#) - Ilmastosuunnitelman luonnos.

[Sammanfattning och inledning.pdf](#) - Tiivistelmä ja johdanto ruotsiksi.

[Tiivistelmä ja johdanto_pohjoissaame_päivitetty.pdf](#) - Tiivistelmä ja johdanto pohjoissaameksi.

[Tiivistelmä ja johdanto_koltansaame_päivitetty.pdf](#) - Tiivistelmä ja johdanto koltansaameksi.

[Tiivistelmä ja johdanto_inarinsaame_päivitetty.pdf](#) - Tiivistelmä ja johdanto inarinsaameksi.

[Kaisu 2 - esittely.pdf](#) - Kalvosarja ilmastosuunnitelmasta.

Jakelu:

Aalto yliopisto
Akava ry
Allianssi ry
Amnesty Suomi
Anarâšah rs - Inarinsaamelaiset ry
Autoliitto
Baltic Sea Action Group
Bioenergia ry
Business Finland
Changemaker
Climate Leadership Coalition
Climate Move
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elintarviketeollisuus ry
ELY-ilmastoverkosto
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
FEE Suomi
Finanssiala
FINGO
Finnwatch
Fridays For Future Suomi
Greenpeace Suomi
Hanken Svenska Handelshögskolan
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin yliopisto
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeenlinnan kaupunki
Ihmisoikeuskeskus

Ihmisoikeusliitto
Ilmastopaneeli
Ilmastovanhemmat ry
Ilmatieteen laitos
Invalidiliitto
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kajaanin kaupunki
Kaupan liitto
KEHA-keskus
Kemianteollisuus ry
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Kestävyyspaneeli
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
KIVO - Suomen Kiertovoima ry
Kolttien kyläkokous
Korkein hallinto-oikeus
Kouvolan kaupunki
Kuluttajaliitto
Kuopion kaupunki
Kymenlaakson Liitto
Lahden kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin yliopisto
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto
Lapsiasiainvaltuutettu
Liikenne- ja viestintäministeriö
Linja-autoliitto
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
LUKE
Luonto-Liitto
Luontopaneeli
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maan ystävät ry
MaRa ry
Marttaliitto
Metsä-, kalastaja- ja tunturisaamelaiset ry
Metsähallitus
Metsäteollisuus ry
Mikkelin kaupunki

Motiva Oy
MTK ry
Natur och Miljö
Nuorten Agenda 2030
Oikeusministeriö
OKV
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Paliskuntain yhdistys
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
PLAN Suomi
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Porin kaupunki
Puolustusministeriö
Päijät-Hämeen liitto
Rakennusteollisuus RT ry
RAKLI ry
Rovaniemen kaupunki
Saamelaiskäräjät
Sahateollisuus ry
SAK
Salon kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Satakuntaliitto
Savonlinnan kaupunki
Seinäjoen kaupunki
Sisäministeriö
Sitra
Sosiaali- ja terveysministeriö
STTK ry
Suomen Kiinteistöliitto
Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Partiolaiset
Suomen saamelaisnuoret ry
Suomen saamelaisten keskusjärjestö ry
Suomen Tekstiili & Muoti
Suomen tuulivoimayhdistys
Suomen valtiosääntöoikeudellinen seura
Suomen Varustamot ry

Suomen YK-liitto
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Suomen ympäristökeskus
Suomen ympäristöoikeustieteen seura SYS ry
Suomen yrittäjät
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Teknologian tutkimuskeskus VTT
Teknologiaeteollisuus
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Tilastokeskus
Traficom
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
UNICEF Suomi
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtioneuvoston kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV)
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
WWF Nuoret
WWF Suomi
Väylävirasto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
YK-nuoret
YTP ry
Åbo Akademi
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Mitkään vastauskentistä eivät ole pakollisia, joten voit halutessasi vastata vain kannaltasi tarkoituksenmukaisimpiin kohtiin. Myöskään monivalintakysymykset eivät ole pakollisia, mutta niihin vastaaminen nopeuttaa lausuntojen käsittelyä ympäristöministeriössä.

Lausunto

- Ei lausuttavaa
- Yhdyn esitykseen, ei muuta lausuttavaa
- Yhdyn toiseen lausuntoon
- Lausun suunnitelmasta allaolevien alaotsikoiden alle

Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse

Suunnitelman tavoitteet

1 Suunnitelman tavoitteet - avovastaus

Liikenne

2a Liikenteeseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

2b Liikenne - avovastaus

Maatalous

3a Maatalouteen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

3b Maatalous - avovastaus

Rakennusten erillislämmitys

4a Rakennusten erillislämmitykseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

4b Rakennusten erillislämmitys - avovastaus

Työkoneet

5a Työkoneisiin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

5b Työkoneet - avovastaus

Jätehuolto

6a Jätehuoltoon suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

6b Jätehuolto - avovastaus

F-kaasut

7a F-kaasuihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

7b F-kaasut - avovastaus

Teollisuus ja muut päästöt

8a Teollisuuteen ja muihin päästöihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

8b Teollisuus ja muut päästöt - avovastaus

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

9a Kunnille ja alueille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

9b Kunnat ja alueet - avovastaus

Kulutuksen hiilijalanjälki

10a Kulutukseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

10b Kulutus - avovastaus

Julkiset hankinnat

11a Julkisiin hankintoihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

11b Julkiset hankinnat - avovastaus

Muut poikkisektorit

12a Muille poikkisektoreille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

- Yhdyn näiden osa-alueiden esitettyihin lisätoimiin
- Näille osa-alueille pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Näille osa-alueille pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa näihin osa-alueisiin

12b Muut poikkisektorit - avovastaus

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

13a Toimenpideohjelman vaikuttavuus

- Yhdyn toimenpideohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden kokonaisuuteen
- Toimenpideohjelmassa pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä
- Toimenpideohjelmassa pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia
- En ota kantaa toimenpideohjelmaan

13b Toimenpideohjelma - avovastaus

13c Mitä lisätoimia ehdotatte tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi?

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

14 Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Muita huomioita

15 Muita huomioita

16 Voiko organisaationi osaltaan edistää ilmastosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista?

- Kyllä
- Ei

Ylä-Mononen Leena
Ympäristöministeriö

Lounasheimo Johannes
Ympäristöministeriö